

Aan mevrouw Zuhail Demir  
Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving,  
Energie en Toerisme  
Koning Albert II-laan 7  
1210 Sint-Joost-ten-Node

<b>uw kenmerk</b>	<b>ons kenmerk</b>	<b>bijlagen</b>
-	L1-2023/023	-
<b>vragen naar / e-mail</b>	<b>telefoonnummer</b>	<b>Datum</b>
bea.kayaerts@vlaanderen.be	-	30 oktober 2023

**Betreft:** Adviesvraag voorontwerp verzameldecreet waterwetgeving 2023

Mevrouw de minister,

SARO ontving op 19 oktober 2023 uw vraag voor spoedadvies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 en het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (hierna: ontwerpdecreet).

Voorliggend advies formuleert enkele strategische bemerkingen inzake ruimtelijke ordening bij de voorliggende wijzigingsvoorstellen.

#### Hemelwater- en droogteplannen

De raad vindt het positief dat het ontwerpdecreet (artikel 5) het instrument 'hemelwater- en droogteplan' verankert in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid. Via de opmaak van een hemelwater- en droogteplan zullen steden en gemeenten vorm geven aan een integrale, gedragen en gebiedsdekkende visie op het hele watersysteem (grondwater, oppervlaktewater en hemelwater), met als doelstelling om een lokaal watersysteem uit te bouwen dat weerbaar is tegen de gevolgen van klimaatverandering (waterschaarste en wateroverlast) en bijdraagt aan een klimaatrobuuste en leefbare omgeving. SARO stelt evenwel vast dat er nog diverse onduidelijkheden zijn inzake het instrument 'hemelwater- en droogteplan'.

De raad vraagt allereerst om te verduidelijken hoe hemelwater- en droogteplannen zich verhouden tot de andere plannen en instrumenten van het ruimtelijk beleid (zoals strategische plannen, RUP's en verordeningen) en van het onroerenderfgoedbeleid (zoals beschermde sites, monumenten en landschappen, archeologie). Het ontwerpdecreet (artikel 6, §3) vermeldt enkel dat de Vlaamse Regering nadere regels *kan* vaststellen voor onder meer de afstemming op en relatie met andere beleidsplannen. De raad is van oordeel dat de krijtlijnen - de basisprincipes ter zake - het best decretaal worden verduidelijkt.

Bovendien vraagt de raad te verduidelijken in hoeverre hemelwater- en droogteplannen niet moeten worden onderworpen aan de plan-MER cf. de Richtlijn 2001/42/EG en de EU-handleiding.<sup>1</sup> De Memorie van toelichting maakt hierover geen enkele duiding.

Tenslotte stelt de raad vast dat de Memorie van toelichting (pag. 10) verwijst naar de concrete blauwdruk die de CIW uitwerkte voor de opmaak van een hemelwater- en droogteplan. De raad stelt vast dat deze blauwdruk (pag. 13, 14, 43) meermaals vermeldt dat een hemelwater- en droogteplan een beoordelingskader kan vormen bij onder andere de ruimtelijke beleidsplanning en bij het verlenen, adviseren en in beroep behandelen van omgevingsvergunningen. De raad vraagt hierover verdere verduidelijking en dringt er op aan dat deze verduidelijking wordt opgenomen in de Memorie van toelichting bij het ontwerpdecreet.

#### Artikel 4.3.9. VCRO

De raad erkent dat het ontwerpdecreet (artikel 4) met de toevoeging van een nieuw artikel 4.3.9. VCRO op het niveau van de omgevingsvergunning voor het bouwen/herbouwen van gebouwen en voor het verkavelen van gronden, een bijkomende garantie inbouwt om de zuiveringsgraad<sup>2</sup> van huishoudelijk afvalwater minstens te behouden en achteruitgang te voorkomen.<sup>3</sup> Positief is dat het ontwerpdecreet daarbij voldoende ruimte biedt voor maatgerichte oplossingen. SARO heeft evenwel nog een aantal vragen/bedenkingen bij de bepalingen van het nieuwe artikel.

De Memorie van toelichting (pag. 4) verwijst naar de zoneringsplannen en de lozingsvoorwaarden – afhankelijk van de ligging volgens het zoneringsplan<sup>4</sup> - voor huishoudelijk afvalwater van Vlarem II. Zo is het volgens deze regelgeving in centraal gebied en collectief geoptimaliseerd buitengebied de facto verplicht om aan te sluiten op de aanwezige riolering. In individueel te optimaliseren buitengebied of buiten de gebieden op het zoneringsplan is het volgens deze regelgeving dan weer verplicht om een individuele afvalwaterzuiveringsinstallatie (IBA) te plaatsen. De raad stelt vast dat het ontwerpdecreet deze nuanceringen niet meeneemt in het nieuwe artikel 4.3.9. VCRO. De raad vraagt dit verder te verduidelijken in het ontwerpdecreet.

Het nieuwe artikel 4.3.9. (1<sup>e</sup> lid, 1<sup>o</sup> en 2<sup>e</sup> lid, 2<sup>o</sup>) VCRO voorziet in de optie dat de rioolbeheerder bevestigt dat - overeenkomstig een meerjarenplan voor de gemeentelijke saneringsverplichting<sup>5</sup> - een aansluiting op de riolering die is aangesloten op een operationele openbare waterzuiveringsinstallatie mogelijk is. De raad stelt vast dat de opmaak van meerjarenplannen wordt geregeld in het ontwerpbesluit over de invulling van de gemeentelijke saneringsverplichting dat de Vlaamse Regering op 13 oktober 2023 principieel heeft goedgekeurd. De raad acht het dan ook noodzakelijk om de inwerkingtreding van het nieuwe artikel 4.3.9 VCRO te koppelen aan de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit over de invulling van de gemeentelijke saneringsverplichting. Het is tevens aangewezen om artikel 4.3.9. VCRO pas van toepassing te laten verklaren indien de betrokken gemeente(n) waar een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, ook effectief over een meerjarenplan beschikt.

---

<sup>1</sup> Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's, artikel 3, 2: *'Onverminderd lid 3, wordt een milieubeoordeling gemaakt van alle plannen en programma's a) die voorbereid worden met betrekking tot landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme en ruimtelijke ordening of grondgebruik en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in bijlagen I en II bij Richtlijn 85/337/EEG genoemde projecten, (...)'*

<sup>2</sup> <https://www.vmm.be/water/riolering/zuiveringsgraad>: *'zuiveringsgraad = de verhouding van het totaal aantal op een rioolwaterzuiveringsinstallatie aangesloten inwoners t.o.v. het totaal aantal inwoners van de gemeente'*

<sup>3</sup> Memorie van toelichting, pag. 3

<sup>4</sup> In centraal gebied, collectief geoptimaliseerd buitengebied, individueel te optimaliseren buitengebied of buiten de gebieden op het zoneringsplan, of collectief te optimaliseren buitengebied

<sup>5</sup> Opgemaakt ter uitvoering van de saneringsverplichting, vermeld in artikel 2.3.5, §1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018.

De raad merkt op dat er vandaag geen digitaal publiek platform bestaat waarop deze meerjarenplannen geraadpleegd kunnen worden. In de feiten zal een aanvrager van een omgevingsvergunning hiervoor eerst contact moeten opnemen met de betrokken rioolbeheerder. De raad acht het daarom aanwezen om de meerjarenplannen digitaal en publiek raadpleegbaar te maken.

De raad vraagt tot slot te verduidelijken in hoeverre deze meerjarenplannen niet moeten worden onderworpen aan de plan-MER cf. de Richtlijn 2001/42/EG en de EU-handleiding. De Memorie van toelichting maakt hierover geen enkele duiding.

Met vriendelijke groeten,

Filiep Loosveldt  
voorzitter SARO